

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/57/2007

POLACY O MOŻLIWYCH ZMIANACH W SYSTEMIE OCHRONY ZDROWIA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

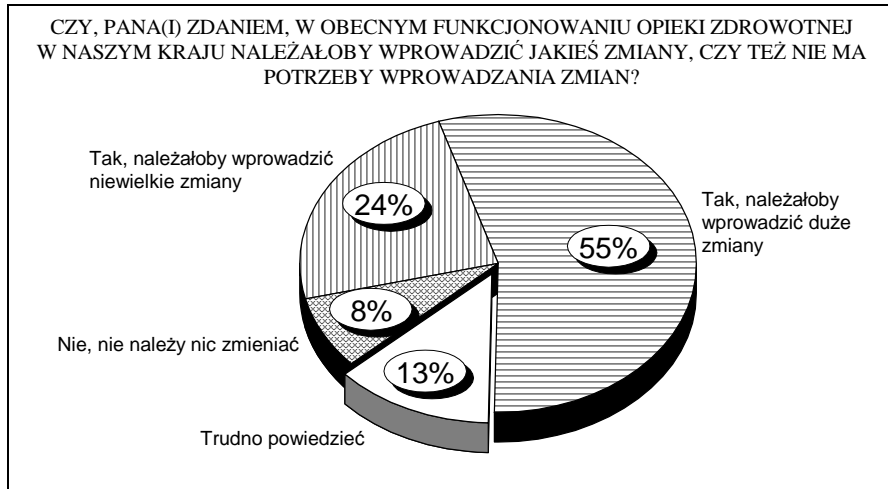
WARSZAWA, KWIECIEŃ 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

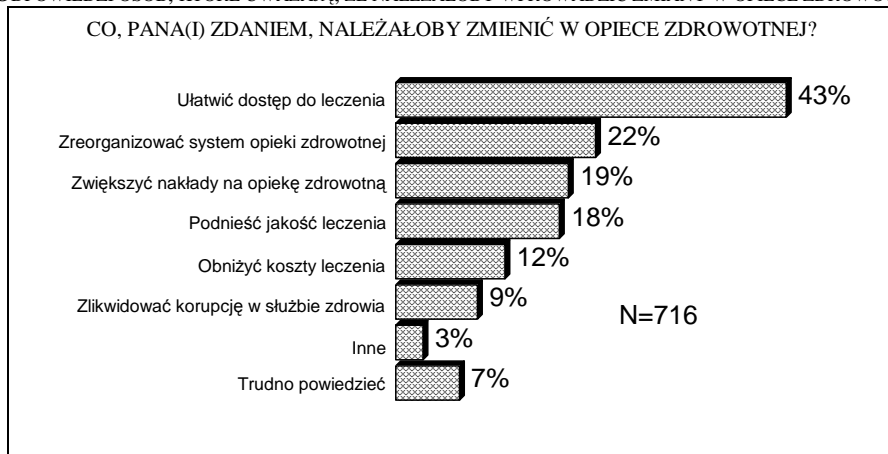

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

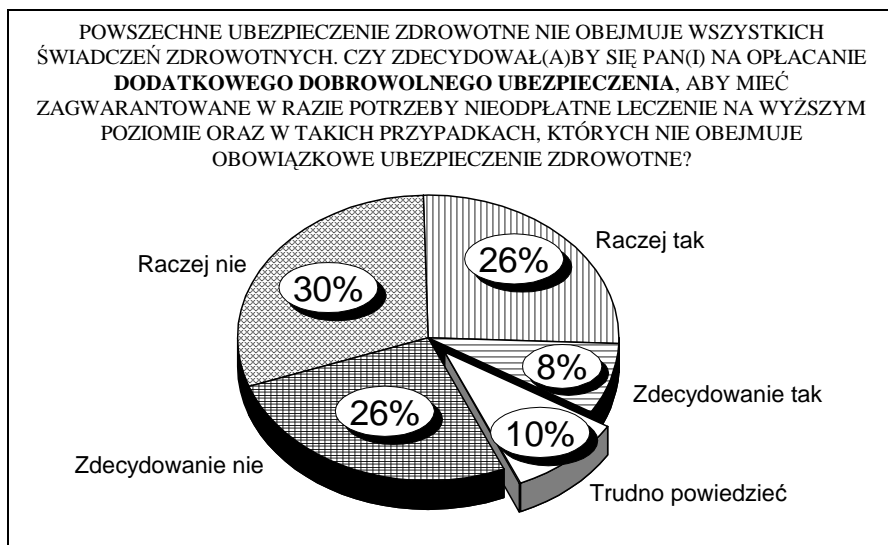
POLACY O MOŻLIWYCH ZMIANACH W SYSTEMIE OCHRONY ZDROWIA

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE UWAŻAJĄ, ŻE NALEŻAŁOBY WPROWADZIĆ ZMIANY W OPIECE ZDROWOTNEJ

Procenty nie sumują się do stu, gdyż badani mogli udzielić odpowiedzi wskazującej na więcej niż jeden obszar zmian

W opinii społecznej na temat funkcjonowania opieki zdrowotnej w Polsce, mimo lekkiej poprawy, ogólne oceny negatywne nadal przeważają nad pozytywnymi. Jednak znacząco poprawiło się postrzeganie poszczególnych sfer działania służby zdrowia¹. Ponieważ, zdaniem osób biorących udział w badaniu, ogólna sytuacja w tej dziedzinie daleka jest od ideału, postanowiliśmy sprawdzić, czy i jakie zmiany Polacy postulują i dopuszczają².

Zdaniem przeważającej większości badanych, w funkcjonowaniu opieki zdrowotnej w Polsce należałoby wprowadzić zmiany, przy czym ponad połowa (55%) uważa, że powinny one być duże, a jedna czwarta (24%) – że niewielkie. Tylko 8% respondentów uważa, że obecny stan służby zdrowia jest zadowalający, a 13% nie potrafiło zająć stanowiska w tej kwestii.

Tabela 1

Czy, Pana(i) zdaniem, w obecnym funkcjonowaniu opieki zdrowotnej w naszym kraju należałoby wprowadzić jakieś zmiany, czy też nie ma potrzeby wprowadzania zmian?	III 2007
	w procentach
Tak, należałoby wprowadzić duże zmiany	55
Tak, należałoby wprowadzić niewielkie zmiany	24
Nie, nie należy nic zmieniać	8
Trudno powiedzieć	13

Zwolenników zdecydowanych zmian w funkcjonowaniu opieki zdrowotnej jest tym więcej, im wyższe wykształcenie badanych i lepsza ocena ich własnej sytuacji materialnej. Prawie dwukrotnie częściej można ich też spotkać wśród mieszkańców największych miast niż wśród mieszkańców wsi. Z kolei w grupie osiągających najniższe dochody oraz wśród rencistów znacząco więcej niż przeciętnie jest osób, które nie widzą potrzeby wprowadzania zmian (patrz tabele aneksowe).

¹ Patrz komunikat CBOS „Opinie o opiece zdrowotnej”, marzec 2007.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (202) zrealizowano w dniach 2–5 marca 2007 roku na liczącej 931 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Zdaniem największej liczby ankietowanych, spośród czterech dziedzin, objętych reformą na przełomie wieków, zmian wymaga przede wszystkim służba zdrowia. Choć jej funkcjonowanie zostało ocenione niewiele gorzej niż systemu emerytalnego, zmiany w tym ostatnim postuluje łącznie 63% badanych, a w służbie zdrowia – 79%. Ponad połowa respondentów uważa, że należałoby też wprowadzić zmiany w szkolnictwie i samorządzie terytorialnym (odpowiednio 57% i 56%), przy czym o wiele rzadsze niż w przypadku dwóch wcześniej wymienionych dziedzin były deklaracje, że powinny to być duże zmiany.

Tabela 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w obecnym funkcjonowaniu [...] w naszym kraju należałoby wprowadzić jakieś zmiany, czy też nie ma potrzeby wprowadzania zmian?	Tak, należałoby wprowadzić duże zmiany		Tak, należałoby wprowadzić niewielkie zmiany		Nie, nie należy nic zmieniać		Trudno powiedzieć	
	I '01	III '07	I '01	III '07	I '01	III '07	I '01	III '07
	w procentach							
- opieki zdrowotnej	53	55	25	24	9	8	13	13
- władz samorządowych (gminnych, powiatowych)	22	19	25	37	22	20	31	24
- szkolnictwa	24	23	27	34	18	17	31	26
- systemu ubezpieczeń emerytalnych	22	41	17	22	19	10	42	27

Opinie o konieczności zmian w funkcjonowaniu opieki zdrowotnej pozostały w zasadzie niezmienione od 2001 roku, choć w tym czasie nieznacznie poprawiły się oceny tego obszaru życia społecznego. Obecnie więcej osób niż przed sześcioma laty deklaruje, że należałoby wprowadzić niewielkie zmiany w dwóch dziedzinach: szkolnictwie i samorządzie terytorialnym. Zarówno największy wzrost niezadowolenia, jak i potrzeby zmian zaobserwowaliśmy natomiast w przypadku oceny funkcjonowania systemu ubezpieczeń emerytalnych. Obecnie prawie dwa razy więcej osób niż przed sześcioma laty (41% wobec 22%) odpowiada, że sytuacja w tej dziedzinie wymaga daleko idących przemian. Tylko co dziesiąty badany uznaje natomiast, że w systemie emerytalnym nie należy nic zmieniać (w 2001 roku odpowiedzi takiej udzieliło 19% respondentów).

Badanych, którzy odpowiedzieli, że funkcjonowanie opieki zdrowotnej wymaga zmian, zapytaliśmy, czego przede wszystkim powinny one dotyczyć. Uzyskane odpowiedzi pogrupowaliśmy w kilka dużych, choć częściowo ząębających się kategorii, w obrębie których wyróżniliśmy bardziej szczegółowe podkategorie.

Tabela 3

Co, Pana(i) zdaniem, należałoby zmienić w opiece zdrowotnej?	Odpowiedzi osób, które uważają, że należałoby wprowadzić zmiany w opiece zdrowotnej (N=716) w procentach	
Postulaty dotyczące ułatwienia dostępu do leczenia		
Zwiększyć, ułatwić, przyspieszyć dostęp do specjalistów	26,6	43
Zwiększyć, ułatwić, przyspieszyć dostęp do lekarza (ogólnie lub do lekarza podstawowej opieki)	13,9	
Zwiększyć, ułatwić, przyspieszyć dostęp do usług medycznych , badań, zabiegów	9,0	
Zwiększyć zatrudnienie i/lub liczbę placówek służby zdrowia	1,7	
Postulaty dotyczące reorganizacji systemu opieki zdrowotnej		
Zreformować cały system, zmienić wszystko; zdecentralizować; zlikwidować NFZ; przywrócić wcześniejsze rozwiązania	8,0	22
Zmienić system finansowania; pieniądze nie trafiają, gdzie powinny	6,7	
Sprywatyzować służbę zdrowia (częściowo lub w całości); wprowadzić częściową lub pełną odpłatność za leczenie oraz przekazywać składkę ubezpieczeniową na indywidualne konta	4,4	
Określić podstawowy koszyk usług gwarantowanych	1,5	
Wprowadzić zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu NFZ; zmniejszyć biurokrację, administrację	1,5	
Podnieść jakość zarządzania	1,0	
Inne zmiany systemowe	0,9	
Postulaty dotyczące zwiększenia nakładów na opiekę zdrowotną		
Zwiększyć nakłady na opiekę zdrowotną (ogólnie); podwyższyć składki na ubezpieczenie	9,6	19
Podwyższyć wynagrodzenia pracowników służby zdrowia	7,9	
Zlikwidować długi służby zdrowia; oddłużyć szpitale	2,9	
Postulaty dotyczące jakości leczenia		
Poprawić stosunek do pacjenta	7,0	18
Podnieść jakość leczenia	6,1	
Podnieść standard warunków leczenia	3,5	
Wprowadzić pewne przywileje dla niektórych grup: dzieci, emerytów, chorych na niektóre schorzenia	1,8	
Więcej badań profilaktycznych	1,5	
Postulaty dotyczące obniżenia kosztów leczenia		
Obniżyć ceny leków; wprowadzić więcej bezpłatnych lub refundowanych leków	7,4	12
Zapewnić w pełni bezpłatną opiekę zdrowotną	2,9	
Obniżyć koszty leczenia	2,6	
Inne propozycje zmian		
Zlikwidować korupcję	9	
Postulaty czysto polityczne: zmiana rządu, zmienić władze w NFZ	1	
Inne	3	
Trudno powiedzieć	7	

Procenty nie sumują się do stu, gdyż badani mogli udzielić odpowiedzi wskazującej na więcej niż jeden obszar zmian

W opinii największej grupy ankietowanych (43%), należałoby przede wszystkim **ułatwić dostęp do leczenia**, przy czym najczęściej (27%) dotyczy to specjalistycznej opieki lekarskiej. Rzadziej była wymieniana opieka lekarska ogólnie lub dostęp do lekarza pierwszego kontaktu (14%), a także dostęp do usług medycznych – badań i zabiegów (9%). Zdaniem 2% pytanych, należałoby zwiększyć zatrudnienie w służbie zdrowia lub liczbę szpitali i przychodni.

Kolejna grupa postulatów pojawiała się w wypowiedziach badanych prawie o połowę rzadziej (22%) i dotyczyła **reorganizacji systemu opieki zdrowotnej**. Część z tych osób (8% odpowiadających na to pytanie) proponowała całkowitą przebudowę systemu, inne zaś (7%) – przede wszystkim zmianę sposobu finansowania opieki zdrowotnej. Do tego można dołączyć nieco ponad 4% odpowiedzi wskazujących na potrzebę całkowitej lub częściowej prywatyzacji służby zdrowia oraz wprowadzenia odpłatności za leczenie. Inne postulaty w tej grupie to określenie koszyka usług gwarantowanych (1,5%), zmniejszenie biurokracji (1,5%) i podniesienie jakości zarządzania w służbie zdrowia (1%).

Proponowano również **zwiększenie nakładów na opiekę zdrowotną** (19%): albo ogólnie (10%), wymieniając przy tym również podniesienie składki ubezpieczeniowej, albo postulując podniesienie płac personelu medycznego (8%) lub oddłużenie szpitali i służby zdrowia w ogóle (3%).

W opinii 18% ankietowanych, zmiany powinny dotyczyć **jakości leczenia**, przy czym najczęściej wymienianym problemem (przez 7% odpowiadających na to pytanie) była kwestia traktowania pacjentów przez lekarzy i innych pracowników opieki zdrowotnej. Mówiono również ogólnie o polepszeniu jakości leczenia (6%), podniesieniu standardu warunków leczenia (3,5%), a także o kładzeniu większego nacisku na profilaktykę (1,5%). Niektóre postulaty (2%) dotyczyły polepszenia jakości leczenia lub obniżenia jego kosztów, ale ze wskazaniem na konkretną grupę pacjentów (np. młodzież szkolną, emerytów czy osoby z jakimiś schorzeniami), której wprowadzone zmiany miałyby dotyczyć przede wszystkim.

Część badanych (12%) opowiedziała się za **obniżeniem kosztów leczenia**: przede wszystkim cen leków (7%), ale też po prostu samego leczenia – np. zmniejszenia czy ograniczenia opłat za niektóre badania (3%). Byli też tacy (3%), którzy odpowiadając na to pytanie proponowali, aby opieka zdrowotna była całkowicie bezpłatna.

Stosunkowo duża grupa respondentów (9%) odpowiedziała, że jedną z koniecznych zmian w funkcjonowaniu opieki zdrowotnej jest **zlikwidowanie korupcji**. Pojawiały się również inne propozycje, z których część dotyczyła kwestii czysto politycznych, jak wymiana

rządu (1%). Znaczna grupa pytaných (7%), choć widzi konieczność wprowadzenia zmian w opiece zdrowotnej, nie potrafiła określić, czego przede wszystkim powinny one dotyczyć.

W przypadku odpowiedzi na pytanie otwarte trudno o precyzyjne analizy, ale można zauważyć, że niektóre rozwiązania były proponowane chętniej przez różne grupy społeczno-demograficzne. Na przykład kwestię dostępu do leczenia częściej poruszały kobiety niż mężczyźni, rzadziej zaś badani z wyższym wykształceniem i osiągający najwyższe dochody. O poprawie jakości leczenia wspomniano tym częściej, im niższy deklarowany dochód *per capita* w gospodarstwie domowym, rzadziej zaś w grupach osób najstarszych (powyżej 55 roku życia). Im niższe dochody i poziom wykształcenia, a także im gorsza ocena własnych warunków materialnych, tym częściej wskazywano na konieczność obniżenia kosztów leczenia. Rozwiązania systemowe z kolei znacząco częściej pojawiały się w wypowiedziach mężczyzn oraz osób osiągających najwyższe dochody i dobrze oceniających sytuację materialną swoich gospodarstw domowych. Walkę z korupcją z kolei, co ciekawe, szczególnie często proponowali mieszkańcy wsi, a zwłaszcza rolnicy (patrz tabele aneksowe).

Ankietowanym przedstawiliśmy listę kilkunastu działań, które pojawiały się ostatnio w dyskusjach medialnych jako propozycje zmian, mogących usprawnić funkcjonowanie opieki zdrowotnej w Polsce. Na liście znalazły się propozycje skrajne i wzajemnie się wykluczające, jak na przykład całkowite sprywatyzowanie opieki zdrowotnej, tak aby każdy sam płacił za swoje leczenie, a z drugiej strony – zwiększenie obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne czy oddłużenie wszystkich szpitali i zwiększenie nakładów na nie z budżetu państwa. Poprosiliśmy badanych, aby ocenili, czy wymienione działania służyłyby, ich zdaniem, zapewnieniu właściwej opieki zdrowotnej każdemu Polakowi.

Prawie nikt spośród respondentów nie miał wątpliwości, że polepszeniu sytuacji w tym zakresie pomogłoby zlikwidowanie korupcji w służbie zdrowia – 91% uznało to za pożądane działanie, a tylko 4% było przeciwnego zdania³. W opinii zdecydowanej większości ankietowanych, należałoby też podwyższyć płace pracowników służby zdrowia, szczególnie pielęgniarek (zdaniem 86% respondentów), ale również lekarzy (69%). Jednak więcej niż co piąty badany (22%) uważa, że podwyższenie wynagrodzeń lekarzy nie jest właściwym rozwiązaniem. W odniesieniu do pielęgniarek takiego zdania jest 8% ankietowanych. Ponad dwie trzecie respondentów (68%) wyraziło też opinię, że należałoby podawać do publicznej

³ Patrz też komunikat CBOS „Korupcja w służbie zdrowia – opinie i doświadczenia Polaków”, marzec 2007.

wiadomości wyniki leczenia poszczególnych szpitali, przychodni i lekarzy (jest to jeden z pomysłów ministerialnych prezentowanych w ostatnich tygodniach w mediach); brakiem wiary w pozytywne skutki zastosowania takiego rozwiązania wykazało się 15% respondentów. Stosunkowo wiele osób (17%) nie potrafiło ocenić przydatności tego pomysłu.

Tabela 4

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*	Nie*	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- zlikwidować korupcję w służbie zdrowia	91	4	5
- podwyższyć płace pielęgniarek	86	8	5
- podwyższyć płace lekarzy	69	22	9
- podawać do publicznej wiadomości wyniki leczenia poszczególnych szpitali, przychodni i lekarzy	68	15	17

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”.

W przypadku zwalczania korupcji i publikacji wyników leczenia w poszczególnych placówkach opinie nie były w znaczący sposób zróżnicowane ze względu na cechy społeczno-demograficzne respondentów. Natomiast podwyższenie płac pracowników (szczególnie dotyczyło to lekarzy) jako sposób na poprawę sytuacji w służbie zdrowia badani uznawali tym częściej, im lepiej byli wykształceni i bardziej zadowoleni z własnej sytuacji materialnej (patrz tabele aneksowe).

Na przedstawionej liście działań znalazło się też kilka propozycji dotyczących szpitali, z których liczne borykają się z trudnościami finansowymi. Większość ankietowanych (67%) uznała, że dobrym rozwiązaniem tej sytuacji byłoby oddłużenie wszystkich szpitali oraz podwyższenie nakładów na nie z budżetu państwa. Mniej niż co piąty respondent (18%) był przeciwnego zdania. Badani byli także pozytywnie nastawieni do pomysłu zorganizowania ogólnokrajowej sieci szpitali (również znajdującego się na liście rozwiązań sugerowanych przez Ministerstwo Zdrowia) – ponad połowa z nich (58%) uznała, że taka sieć korzystnie wpłynęłaby na funkcjonowanie opieki zdrowotnej i jej dostępność dla obywateli. Trzeba jednak zauważyć, że więcej niż jedna czwarta ankietowanych (27%) nie umiała sprecyzować swojego stanowiska wobec tej propozycji. Prywatyzacja zadłużonych szpitali w opinii przeważającej części badanych (47%) nie jest drogą do zapewnienia wszystkim Polakom właściwej opieki medycznej, choć prawie co trzecia osoba (31%) poparła ten pomysł. Z największym oporem respondentów spotkała się propozycja zlikwidowania części szpitali

i rozdysponowania oszczędzonych środków między pozostałe – dwie trzecie (67%) uznało, że nie poprawiłoby to funkcjonowania opieki zdrowotnej, a tylko 16% było odmiennego zdania.

Tabela 5

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*	Nie*	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- oddłużyć wszystkie szpitale i przyznać im dodatkowe środki z budżetu państwa	69	18	13
- zorganizować ogólnokrajową sieć szpitali lepiej dostosowującą ofertę leczenia do miejscowych potrzeb na poziomie województw i powiatów	58	15	27
- sprywatyzować zadłużone szpitale	31	47	23
- zlikwidować część szpitali i przyznać zaoszczędzone w ten sposób środki pozostałym	16	67	17

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”.

Przeciwnicy oddłużania szpitali i zwiększania na nie nakładów z budżetu to znacząco częściej mężczyźni, osoby lepiej wykształcone, a także lepiej zarabiające i bardziej zadowolone ze swoich warunków materialnych. Te same grupy z kolei w większym stopniu opowiadają się za rozwiązaniami problemów służby zdrowia przez sprywatyzowanie szpitali lub zlikwidowanie części z nich i rozdysponowanie zaoszczędzonych środków między pozostałe placówki. Obie te propozycje zyskują też tym większą akceptację, im większe miejsce zamieszkania badanych. Prawdopodobnie mieszkańcy wsi i małych miast obawiają się likwidacji najbardziej dostępnych dla nich szpitali powiatowych (patrz tabele aneksowe).

Opinie dotyczące możliwości wprowadzenia dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, jako recepty na lepszą dostępność opieki zdrowotnej dla wszystkich, są podzielone – nie zgadza się z takim rozwiązaniem 45% badanych, a 43% je popiera. Natomiast akceptujący przywrócenie finansowania przez kasy chorych (41%) zdecydowanie przeważają nad tymi, którzy są przeciwnego zdania (26%). Niemniej aż co trzecia osoba nie ma wyrobionej opinii w tej kwestii. Respondenci w większości nie zgodzili się, że na poprawę funkcjonowania służby zdrowia w zakresie jej dostępności dla każdego obywatela mogłoby wpłynąć zwiększenie obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne (71%) czy też całkowita prywatyzacja opieki zdrowotnej, zakładająca, że każdy płaciłby sam za swoje leczenie (73%). Akceptujący wprowadzenie tych rozwiązań to odpowiednio 20% i 16% badanych.

Tabela 6

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*	Nie*	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- wprowadzić dodatkowe dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, gwarantujące w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie	43	45	11
- przywrócić finansowanie opieki zdrowotnej przez kasy chorych	41	26	33
- zwiększyć wysokość obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne	20	71	9
- całkowicie sprywatyzować opiekę zdrowotną – zlikwidować obowiązkowe składki, tak aby każdy sam płacił za swoje leczenie	16	73	12

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”

Wprowadzenie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia zyskuje tym więcej zwolenników, im wyższe wykształcenie i lepsza ocena sytuacji materialnej badanych. Ponadto popierają je raczej respondenci młodszy niż starsi, a także ci, którzy osiągają najwyższe dochody. Osoby lepiej wykształcone częściej są zwolennikami sprywatyzowania służby zdrowia i przeciwnikami ponownego wprowadzenia systemu kas chorych. Brak poparcia dla tych ostatnich rośnie również wraz z oceną własnej sytuacji materialnej. Zwolennicy prywatyzacji opieki zdrowotnej i płacenia samemu za swoje leczenie pojawiają się z kolei tym częściej, im wyższe dochody na głowę w ich gospodarstwach domowych. Zupełnie odmienne zależności niż w pozostałych przypadkach można natomiast zauważyć wśród odpowiedzi na pytanie o możliwości poprawienia funkcjonowania opieki zdrowotnej przez zwiększenie obowiązkowej składki ubezpieczeniowej. To rozwiązanie ma znacząco więcej zwolenników przede wszystkim wśród osób osiągających najniższe dochody oraz bezrobotnych. Ponadto odsetek odpowiedzi akceptujących je jest wyraźnie wyższy wśród badanych deklarujących poglądy lewicowe.

Wprowadzenie nawet niewielkich opłat za niektóre usługi medyczne nie jest, zdaniem zdecydowanej większości ankietowanych (od 72% do 77%), sposobem na zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej każdemu mieszkańcowi Polski. Drobne opłaty za pobyt w szpitalu akceptuje niespełna co czwarta osoba (24%), a inne – jak za wizyty u specjalistów, badania czy wystawienie recepty – co piąta (od 21% do 19%).

Tabela 7

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*	Nie*	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- wprowadzić niewielkie opłaty za pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie	24	72	4
- wprowadzić niewielkie opłaty za wizyty u specjalistów	21	74	5
- wprowadzić niewielkie opłaty za badania laboratoryjne, zdjęcia rentgenowskie, usg itp.	21	75	4
- wprowadzić niewielkie opłaty za usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne	19	77	4

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”

Wszystkie propozycje wprowadzenia niewielkich opłat za różne usługi medyczne spotykają się z tym większą akceptacją, im wyższy jest poziom wykształcenia badanych oraz im lepsza ich ocena własnej sytuacji materialnej. Zwolennikami takich rozwiązań w większym stopniu niż pozostali są też respondenci osiągający najwyższe dochody, przeciwnikami zaś – osoby najstarsze (patrz tabele aneksowe).

Pytanie dotyczące wprowadzenia drobnych opłat za niektóre usługi medyczne, mogących posłużyć usprawnieniu funkcjonowania opieki zdrowotnej, zadawaliśmy respondentom już wcześniej. W porównaniu z ostatnim pomiarem z 2004 roku znacząco zwiększyła się liczba osób, które akceptują takie rozwiązania. Prawie dwa razy więcej jest obecnie osób, które uważają, że korzystne mogłoby być wprowadzenie niewielkich opłat za pobyt w szpitalu (wzrost z 13% do 24%) i/lub za różnego rodzaju badania (z 12% do 21%). O 8 punktów (z 11% do 19%) wzrosła liczba respondentów akceptujących wprowadzenie opłat za usługi medyczne (jak porada lekarska, wystawienie recepty itp.), a o 6 punktów (z 15% do 21%) – tych, którzy sądzą, że na kondycję opieki zdrowotnej pozytywnie wpłynęłoby wprowadzenie opłat za wizyty u specjalistów. Nie należy jednak zapominać, że nadal około trzech czwartych Polaków sprzeciwia się każdemu z tych rozwiązań, uważając, że nie zapewnią one wszystkim obywatelom właściwej opieki zdrowotnej.

Tabela 8

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*			Nie*			Trudno powiedzieć		
	XI 2003	IX 2004	III 2007	XI 2003	IX 2004	III 2007	XI 2003	IX 2004	III 2007
	w procentach								
- wprowadzić niewielkie opłaty za pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie	16	13	24	79	83	72	5	3	4
- wprowadzić niewielkie opłaty za badania laboratoryjne, zdjęcia rentgenowskie, usg itp.	14	12	21	81	86	75	5	2	4
- wprowadzić niewielkie opłaty za usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne	11	11	19	84	87	77	5	3	4
- wprowadzić niewielkie opłaty za wizyty u specjalistów	15	15	21	80	82	74	5	3	5

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”

Poprosiliśmy również badanych o to, by spośród proponowanych działań wybrali cztery, które ich zdaniem najbardziej by usprawiły funkcjonowanie opieki zdrowotnej w kraju. Na pierwszym miejscu znalazło się zlikwidowanie korupcji (56% wskazań), a zaraz za nim podwyższenie płac pielęgniarek (55%). Prawie połowa respondentów (45%) za najważniejsze uznała podwyższenie płac lekarzy. Na kolejnym miejscu znalazło się wybrane przez ponad dwie piąte badanych (42%) oddłużenie szpitali. Następne rozwiązania były wskazywane przez zdecydowanie niższe odsetki respondentów. Zorganizowanie ogólnokrajowej sieci szpitali lepiej dostosowującej ofertę leczenia do miejscowych potrzeb na poziomie województw i powiatów, przywrócenie finansowania opieki zdrowotnej przez kasy chorych oraz podawanie do publicznej wiadomości wyników leczenia poszczególnych szpitali, przychodni i lekarzy wybrało po 18% ankietowanych. Nieco mniej osób (16%) za istotne uznało wprowadzenie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, gwarantującego w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie.

Wśród działań, które znalazły się na kolejnych pozycjach, są: wprowadzenie niewielkich opłat za pobyt w szpitalu (12%) oraz sprywatyzowanie zadłużonych szpitali (11%). Pozostałe działania dotyczące wprowadzania opłat za usługi medyczne, takie jak: porada lekarska czy wypisanie recepty, za wizyty u specjalistów lub za badania laboratoryjne, wskazało po 7% badanych. Listę zamykają rozwiązania wybierane najrzadziej przez respondentów: zlikwidowanie części szpitali i przyznanie pozostałym zaoszczędzonych w ten sposób środków (6%) oraz zwiększenie wysokości obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne i całkowite sprywatyzowanie opieki zdrowotnej (po 5%).

	CBOS
<p>Które z tych działań, Pana(i) zdaniem, najbardziej by usprawniły funkcjonowanie opieki zdrowotnej w kraju? Proszę wybrać nie więcej niż cztery według Pana(i) najważniejsze</p>	
Zlikwidowanie korupcji w służbie zdrowia	56%
Podwyższenie płac pielęgniarek	55%
Podwyższenie płac lekarzy	45%
Oddłużenie wszystkich szpitali i przyznanie im dodatkowych środków z budżetu państwa	42%
Zorganizowanie ogólnokrajowej sieci szpitali lepiej dostosowującej ofertę leczenia do miejscowych potrzeb na poziomie województw i powiatów	18%
Przywrócenie finansowania opieki zdrowotnej przez kasy chorych	18%
Podawanie do publicznej wiadomości wyników leczenia poszczególnych szpitali, przychodni i lekarzy	18%
Wprowadzenie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, gwarantującego w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie	16%
Wprowadzenie niewielkich opłat za pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie	12%
Sprywatyzowanie zadłużonych szpitali	11%
Wprowadzenie niewielkich opłat za usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne	7%
Wprowadzenie niewielkich opłat za wizyty u specjalistów	7%
Wprowadzenie niewielkich opłat za badania laboratoryjne, zdjęcia rentgenowskie, usg itp.	7%
Zlikwidowanie części szpitali i przyznanie zaoszczędzonych w ten sposób środków pozostałym	6%
Zwiększenie wysokości obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne	5%
Całkowite sprywatyzowanie opieki zdrowotnej – zlikwidowanie obowiązkowych składek, tak aby każdy sam płacił za swoje leczenie	5%
Trudno powiedzieć	3%

Procenty nie sumują się do stu, ponieważ badani mogli wskazać cztery rozwiązania

Porównaliśmy odpowiedzi na to pytanie osób, które w ciągu ostatniego roku korzystały z opieki zdrowotnej, i pozostałych respondentów. Poniższe zestawienie zawiera tylko te działania, w odniesieniu do których różnice wyników wyniosły co najmniej 4 punkty procentowe. Osoby mające świeże doświadczenia ze służbą zdrowia w większym stopniu uznają za istotne wśród działań naprawczych zlikwidowanie korupcji w tej dziedzinie, a także wprowadzenie niewielkich opłat za pobyt w szpitalu oraz sprywatyzowanie zadłużonych placówek. Niekorzystający z opieki zdrowotnej częściej zwracają uwagę na podwyższenie płac lekarzy, nieco częściej też wybierają przywrócenie finansowania tej dziedziny przez kasy chorych.

Tabela 9

Które z tych działań, Pana(i) zdaniem, najbardziej by usprawniły funkcjonowanie opieki zdrowotnej w kraju? Proszę wybrać nie więcej niż cztery według Pana(i) najważniejsze	Odpowiedzi osób	
	korzystających w ciągu ostatniego roku z opieki zdrowotnej	niekorzystających w ciągu ostatniego roku z opieki zdrowotnej
	w procentach	
Zlikwidowanie korupcji w służbie zdrowia	58	50
Podwyższenie płac lekarzy	44	50
Przywrócenie finansowania opieki zdrowotnej przez kasy chorych	17	21
Wprowadzenie niewielkich opłat za pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie	13	9
Sprywatyzowanie zadłużonych szpitali	13	6

Procenty nie sumują się do stu, ponieważ badani mogli wskazać cztery rozwiązania

Na to, jaką popularnością cieszyły się poszczególne proponowane działania, miało wpływ przede wszystkim wykształcenie badanych, a także ich ocena własnej sytuacji materialnej i wysokość osiąganych dochodów, wielkość miejsca zamieszkania oraz – w nieco mniejszym stopniu – deklarowane poglądy polityczne i rodzaj wykonywanej pracy. Respondenci lepiej wykształceni częściej niż pozostali wskazywali na rozwiązania polegające na wprowadzeniu niewielkich opłat za usługi medyczne i/lub dodatkowego ubezpieczenia, a także na prywatyzacji szpitali i/lub powiązaniu ich w ogólnokrajową sprawnie działającą sieć, rzadziej zaś na konieczność zwalczania korupcji oraz oddłużania szpitali. Im lepsza ocena własnej sytuacji materialnej, tym częściej wybierano wprowadzenie dodatkowego ubezpieczenia oraz niewielkich opłat za niektóre usługi medyczne, a także możliwość sprywatyzowania opieki zdrowotnej. Mieszkańcy wsi znacznie rzadziej wskazywali jako dobre rozwiązania: likwidację bądź prywatyzację niektórych szpitali, ale także utworzenie ich ogólnokrajowej sieci, rzadziej też popierali podwyższenie wynagrodzeń pracowników służby zdrowia. Z kolei wśród mieszkańców wielkich miast zdecydowanie większą od przeciętnej popularność zyskały sobie działania takie jak likwidacja korupcji w służbie zdrowia oraz publikowanie wyników leczenia poszczególnych jej placówek i lekarzy. Deklarowanie poglądów lewicowych sprzyja częstszym niż przeciętne wskazaniom na konieczność podniesienia składki na ubezpieczenie zdrowotne, walki z korupcją i tworzenia sieci szpitali. Osoby o poglądach prawicowych chętniej z kolei wybierają podwyższenie pensji lekarzy jako sposób na poprawę sytuacji w służbie zdrowia (patrz tabele aneksowe).

Badanych zapytaliśmy również o to, czy oni sami zdecydowaliby się na opłacanie dodatkowego ubezpieczenia, aby w razie potrzeby mieć zagwarantowane nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie oraz w takich przypadkach, których nie obejmuje obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. Obecnie mniej więcej co trzeci Polak (34%) byłby skłonny wykupić dodatkowe ubezpieczenie, ponad połowa zaś (56%) nie zdecydowałaby się na takie rozwiązanie. Co dziesiąta osoba nie potrafi określić swojego stanowiska w tej kwestii.

Jak widać, odsetek respondentów, którzy skłonni byliby wykupić takie ubezpieczenie (34%), jest niższy od odsetka tych, którzy uważają, że wprowadzenie go na zasadzie dobrowolności usprawniłoby funkcjonowanie służby zdrowia (43%). Ankietowanych deklarujących gotowość opłacenia dodatkowego ubezpieczenia jest tym więcej, im wyższy ich poziom wykształcenia i lepsza ocena sytuacji materialnej, a także im są młodszy. Zdecydowanie wyższe od przeciętnej odsetki takich osób są również w grupach osiągających najwyższe dochody, mieszkających w wielkich miastach, należących do kadry kierowniczej i inteligencji (patrz tabele aneksowe).

Tabela 10

Powszechne ubezpieczenie zdrowotne nie obejmuje wszystkich świadczeń zdrowotnych. Czy zdecydował(a)by się Pan(i) na opłacanie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia , aby mieć zagwarantowane w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie oraz w takich przypadkach, których nie obejmuje obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	I 2000	IX 2004	III 2007
	w procentach		
Zdecydowanie tak	17	11	8
Raczej tak	25	24	26
Raczej nie	25	25	30
Zdecydowanie nie	20	31	26
Trudno powiedzieć	13	9	10

W 2000 roku było prawie tyle samo osób chcących ubezpieczyć się dodatkowo i tych, które nie zrobiłyby tego. Po czterech latach proporcje zmieniły się na bardzo zbliżone do obecnych, choć w roku 2004 znacząco więcej było osób, które zdecydowanie negowały możliwość dodatkowego ubezpieczenia się. Obecnie badani rzadziej wyrażają w tej sprawie skrajne opinie.

Opracowała

Joanna SZCZEPAŃSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, w obecnym funkcjonowaniu **opieki zdrowotnej** w naszym kraju należałoby wprowadzić jakieś zmiany czy też nie ma potrzeby wprowadzania zmian?
1 - Tak, należałoby wprowadzić duże zmiany; 2 - Tak, należałoby wprowadzić niewielkie zmiany; 3 - Nie, nie należy nic zmieniać

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	55	24	8	13	931
Płeć					
Mężczyźni	57	23	9	12	438
Kobiety	53	24	8	15	493
Wiek					
18-24 lat	54	31	6	9	144
25-34	61	21	8	10	167
35-44	53	26	11	10	132
45-54	59	21	9	10	182
55-64	52	24	9	15	139
65 lat i więcej	48	19	7	26	168
Miejsce zamieszkania					
Wieś	46	29	9	16	352
Miasto do 20 tys.	57	27	8	8	126
20-100 tys.	57	19	9	15	185
101-500 tys.	52	22	10	17	162
501 tys. i więcej mieszk.	84	11	2	3	106
Wykształcenie					
Podstawowe	39	28	10	23	281
Zasadnicze zawodowe	54	24	10	12	239
Średnie	62	23	7	8	319
Wyższe	81	10	3	7	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	79	14	3	4	54
Prac.umysł.niż.szczebła	74	17	4	5	68
Pracownicy fiz.- umysł.	64	18	7	11	95
Robotnicy wykwalifikowani	55	28	6	11	88
Robotnicy niewykwalifik.	49	36	7	8	41
Rolnicy	39	29	14	19	49
Pracujący na własny rach.	71	21	3	5	26
Bierni zawodowo					
Renciści	41	14	23	22	59
Emeryci	51	23	5	21	238
Uczniowie i studenci	52	34	5	9	65
Bezrobotni	53	23	15	9	109
Gospodynie domowe i inni	36	30	12	22	39
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	66	17	6	12	109
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	58	29	8	5	70
sekt. pryw. poza rolnict.	66	22	4	8	195
prywatnym gosp. rolnym	41	26	9	24	54
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	37	27	22	14	66
301-500	54	27	7	11	126
501-900	56	21	9	14	217
901-1200	65	20	3	12	88
Powyżej 1200 zł	62	18	7	14	61
Ocena własnych war. mater.					
Złe	46	28	12	14	214
Średnie	53	23	8	16	420
Dobre	64	21	6	10	298
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	64	23	4	8	67
Raz w tygodniu	50	27	9	14	465
1-2 razy w miesiącu	52	27	8	13	149
Kilka razy w roku	61	19	6	14	156
W ogóle nie uczestniczy	66	9	10	15	92
Poglądy polityczne					
Lewica	61	22	8	9	139
Centrum	57	22	10	10	262
Prawica	60	25	8	7	265
Trudno powiedzieć	44	24	6	26	260

Tabela 2. Co, Pana(i) zdaniem, należałoby zmienić w opiece zdrowotnej? 1 - Postulaty dotyczące ułatwienia dostępu do lekarza; 2 - Postulaty dotyczące jakości leczenia; 3 - Postulaty dotyczące obniżenia kosztów leczenia; 4 - Postulaty dotyczące zwiększenia nakładów na opiekę zdrowotną; 5 - Postulaty dotyczące reorganizacji systemu; 6 - Postulaty dotyczące zlikwidowania korupcji; 7 - Postulaty dotyczące zmian politycznych; 8 - Inne 9 - Trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Liczba osób
Ogółem	43	18	12	19	22	9	1	3	7	716
Płeć										
Mężczyźni	37	15	11	19	25	10	1	3	9	342
Kobiety	48	20	13	19	19	8	0	2	6	373
Wiek										
18-24 lat	40	19	13	22	17	8	2	1	12	119
25-34	37	27	11	23	27	9	0	4	3	136
35-44	43	15	8	14	24	11	0	6	9	102
45-54	44	20	12	18	25	9	0	2	4	146
55-64	51	9	12	17	19	6	0	3	9	104
65 lat i więcej	44	11	15	16	19	10	2	2	8	110
Miejsce zamieszkania										
Wieś	42	18	13	20	14	12	1	3	8	255
Miasto do 20 tys.	43	16	12	13	25	7	0	3	9	106
20-100 tys.	47	17	14	19	28	6	0	2	6	141
101-500 tys.	42	19	8	20	19	9	1	4	8	115
501 tys. i więcej mieszk.	39	18	11	18	35	6	1	1	4	99
Wykształcenie										
Podstawowe	44	15	15	18	11	7	0	4	12	182
Zasadnicze zawodowe	47	18	12	17	22	9	1	1	4	183
Średnie	42	18	11	20	25	10	1	3	6	268
Wyższe	33	19	9	18	39	8	0	5	6	83
Grupa społ.-zaw. pracujący										
Kadra kier., inteligencja	36	19	11	12	39	6	0	6	5	50
Prac. umysł. niż. szczebla	39	14	6	27	34	8	0	0	8	61
Pracownicy fiz. - umysł.	51	23	17	15	23	6	0	3	3	76
Robotnicy wykwalifikowani	39	13	7	31	23	10	0	3	7	73
Robotnicy niewykwalifik.	33	15	10	15	18	6	0	0	14	32
Rolnicy	57	10	3	10	19	32	0	10	0	32
Pracujący na własny rach.	23	29	11	14	33	0	0	7	15	24
Bierni zawodowo										
Rencisci	42	11	19	12	16	8	0	6	2	31
Emeryci	47	12	15	17	17	9	1	3	9	173
Uczniowie i studenci	37	23	13	25	21	6	0	0	11	56
Bezrobotni	45	26	11	13	16	8	2	0	7	83
Gospodynie domowe i inni	46	33	13	32	12	13	0	2	3	24
Pracuje w:										
inst. państw., publicznej	46	20	13	14	31	8	0	3	5	90
spółce właścicieli										
prywatnych i państwa	36	16	5	18	31	5	0	1	10	60
sekt. pryw. poza rolnict.	39	18	12	23	25	7	0	3	7	168
prywatnym gosp. rolnym	53	9	6	15	19	34	0	9	0	34
Dochody na jedną osobę										
Do 300 zł	41	26	26	14	13	7	5	0	4	41
301-500	45	22	14	21	18	8	0	0	8	101
501-900	51	18	13	19	18	7	1	1	5	167
901-1200	45	15	10	25	19	12	0	7	5	70
Powyżej 1200 zł	36	8	9	18	48	3	0	0	4	48
Ocena własnych war. mater.										
Złe	42	18	18	19	15	7	2	2	9	154
Średnie	46	15	12	19	19	10	0	2	8	315
Dobre	40	21	9	18	31	9	0	4	5	247
Udział w prakt. religijnych										
Kilka razy w tygodniu	49	19	7	20	15	8	0	4	9	57
Raz w tygodniu	44	16	14	20	19	11	0	3	8	355
1-2 razy w miesiącu	45	13	7	13	30	10	3	3	7	113
Kilka razy w roku	38	23	13	24	23	5	0	3	4	122
W ogóle nie uczestniczy	38	21	14	12	29	6	0	0	9	68
Poglądy polityczne										
Lewica	42	16	13	16	25	7	1	5	4	115
Centrum	46	19	11	19	22	10	0	3	5	208
Prawica	43	17	12	24	25	8	0	2	6	219
Trudno powiedzieć	40	18	12	14	16	10	1	2	13	170

Tabela 3. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **wprowadzić dodatkowe dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, gwarantujące w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie?**
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	43	45	11	927
Płeć				
Mężczyźni	45	45	10	434
Kobiety	42	46	12	493
Wiek				
18-24 lat	57	35	8	144
25-34	46	44	11	165
35-44	47	43	11	132
45-54	44	49	7	180
55-64	34	51	15	138
65 lat i więcej	33	49	18	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	41	45	14	352
Miasto do 20 tys.	50	37	13	126
20-100 tys.	40	51	9	183
101-500 tys.	39	53	8	162
501 tys.i więcej mieszk.	55	36	9	104
Wykształcenie				
Podstawowe	37	46	17	279
Zasadnicze zawodowe	41	47	12	236
Średnie	46	46	8	318
Wyższe	59	35	6	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	60	35	5	54
Prac.umysł.niż.szczebla	50	45	5	68
Pracownicy fiz.- umysł.	49	45	7	95
Robotnicy wykwalifikowani	44	45	12	88
Robotnicy niewykwalifik.	41	49	10	41
Rolnicy	49	47	5	49
Pracujący na własny rach.	56	27	18	26
Bierni zawodowo				
Renciści	30	59	11	59
Emeryci	33	51	16	237
Uczniowie i studenci	58	30	12	65
Bezrobotni	44	39	17	107
Gospodynie domowe i inni	36	59	5	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	48	41	10	109
spółce właścicieli	41	51	8	70
prywatnych i państwa	52	39	9	195
sekt. pryw. poza rolnict.	48	45	6	54
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	45	50	5	66
301-500	33	52	15	126
501-900	37	53	10	217
901-1200	50	46	4	88
Powyżej 1200 zł	62	36	3	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	51	17	212
Średnie	42	47	11	418
Dobre	53	39	8	297
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	41	51	8	67
Raz w tygodniu	44	45	11	465
1-2 razy w miesiącu	45	50	6	147
Kilka razy w roku	44	41	15	156
W ogóle nie uczestniczy	37	46	17	90
Poglądy polityczne				
Lewica	44	50	7	139
Centrum	48	45	7	262
Prawica	46	46	8	265
Trudno powiedzieć	36	43	21	258

Tabela 4. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **całkowicie sprywatyzować opiekę zdrowotną - zlikwidować obowiązkowe składki, tak aby każdy sam płacił za swoje leczenie?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	16	73	12	927
Płeć				
Mężczyźni	17	74	9	434
Kobiety	15	72	14	493
Wiek				
18-24 lat	13	78	9	144
25-34	17	75	8	165
35-44	17	74	9	132
45-54	21	71	7	180
55-64	15	68	16	138
65 lat i więcej	10	70	20	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	14	72	14	352
Miasto do 20 tys.	20	66	14	126
20-100 tys.	19	68	13	183
101-500 tys.	12	82	6	162
501 tys.i więcej mieszk.	16	78	6	104
Wykształcenie				
Podstawowe	11	72	17	279
Zasadnicze zawodowe	15	73	12	236
Średnie	19	73	8	318
Wyższe	21	73	6	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	26	65	8	54
Prac.umysł.niż.szczebla	20	73	7	68
Pracownicy fiz.- umysł.	17	76	7	95
Robotnicy wykwalifikowani	17	74	9	88
Robotnicy niewykwalifik.	14	69	16	41
Rolnicy	10	75	15	49
Pracujący na własny rach.	27	63	9	26
Bierni zawodowo				
Renciści	7	74	19	59
Emeryci	14	70	16	237
Uczniowie i studenci	10	77	13	65
Bezrobotni	18	78	4	107
Gospodynie domowe i inni	12	73	14	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	22	66	12	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	17	73	11	70
sekt. pryw. poza rolnict.	19	73	8	195
prywatnym gosp. rolnym	12	77	12	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	13	77	10	66
301-500	18	75	7	126
501-900	14	72	14	217
901-1200	22	72	6	88
Powyżej 1200 zł	23	70	8	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	15	75	10	212
Średnie	17	70	13	418
Dobre	15	74	11	297
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	69	12	67
Raz w tygodniu	14	73	13	465
1-2 razy w miesiącu	16	73	11	147
Kilka razy w roku	18	75	7	156
W ogóle nie uczestniczy	18	69	13	90
Poglądy polityczne				
Lewica	16	80	5	139
Centrum	17	73	10	262
Prawica	18	74	8	265
Trudno powiedzieć	12	68	20	258

Tabela 5. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **zlikwidować korupcję w służbie zdrowia?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	91	4	5	927
Płeć				
Mężczyźni	93	4	3	434
Kobiety	89	5	6	493
Wiek				
18-24 lat	95	3	2	144
25-34	90	5	5	165
35-44	94	2	4	132
45-54	93	5	2	180
55-64	88	3	8	138
65 lat i więcej	87	5	8	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	92	2	6	352
Miasto do 20 tys.	94	3	3	126
20-100 tys.	86	9	5	183
101-500 tys.	91	4	5	162
501 tys.i więcej mieszk.	94	3	2	104
Wykształcenie				
Podstawowe	88	3	9	279
Zasadnicze zawodowe	93	4	3	236
Średnie	93	5	2	318
Wyższe	90	6	4	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	92	5	2	54
Prac.umysł.niż.szczebła	93	5	2	68
Pracownicy fiz.- umysł.	92	3	4	95
Robotnicy wykwalifikowani	95	4	2	88
Robotnicy niewykwalifik.	93	0	7	41
Rolnicy	91	2	7	49
Pracujący na własny rach.	81	11	8	26
Bierni zawodowo				
Renciści	82	9	8	59
Emeryci	89	4	7	237
Uczniowie i studenci	97	2	1	65
Bezrobotni	91	5	4	107
Gospodynie domowe i inni	96	4	0	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	90	5	5	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	88	5	6	70
sekt. pryw. poza rolnict.	94	3	3	195
prywatnym gosp. rolnym	91	3	6	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	94	3	4	66
301-500	92	2	6	126
501-900	93	3	3	217
901-1200	93	4	3	88
Powyżej 1200 zł	86	7	7	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	90	6	4	212
Średnie	92	3	5	418
Dobre	91	5	4	297
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	89	4	7	67
Raz w tygodniu	92	5	4	465
1-2 razy w miesiącu	89	6	5	147
Kilka razy w roku	95	2	3	156
W ogóle nie uczestniczy	86	2	11	90
Poglądy polityczne				
Lewica	91	5	4	139
Centrum	93	6	1	262
Prawica	93	4	3	265
Trudno powiedzieć	88	2	10	258

Tabela 6. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **podwyższyć płace lekarzy?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	69	22	9	927
Płeć				
Mężczyźni	71	22	7	434
Kobiety	68	22	10	493
Wiek				
18-24 lat	72	22	6	144
25-34	69	25	6	165
35-44	63	28	9	132
45-54	73	18	8	180
55-64	69	18	13	138
65 lat i więcej	69	22	9	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	64	25	11	352
Miasto do 20 tys.	68	24	8	126
20-100 tys.	74	19	7	183
101-500 tys.	71	22	7	162
501 tys.i więcej mieszk.	78	16	6	104
Wykształcenie				
Podstawowe	67	22	12	279
Zasadnicze zawodowe	65	27	8	236
Średnie	71	21	8	318
Wyższe	84	11	4	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	78	17	5	54
Prac.umysł.niż.szczebła	76	20	4	68
Pracownicy fiz.- umysł.	63	27	10	95
Robotnicy wykwalifikowani	76	18	6	88
Robotnicy niewykwalifik.	56	33	11	41
Rolnicy	58	25	17	49
Pracujący na własny rach.	66	21	12	26
Bierni zawodowo				
Renciści	75	13	12	59
Emeryci	70	20	10	237
Uczniowie i studenci	85	10	5	65
Bezrobotni	67	28	5	107
Gospodynie domowe i inni	47	44	10	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	65	29	6	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	70	19	11	70
sekt. pryw. poza rolnict.	73	20	7	195
prywatnym gosp. rolnym	58	26	16	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	58	38	5	66
301-500	68	22	10	126
501-900	69	21	10	217
901-1200	74	18	8	88
Powyżej 1200 zł	78	15	7	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	67	23	10	212
Średnie	68	23	9	418
Dobre	73	19	7	297
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	71	17	11	67
Raz w tygodniu	71	20	9	465
1-2 razy w miesiącu	62	28	9	147
Kilka razy w roku	76	16	8	156
W ogóle nie uczestniczy	59	34	7	90
Poglądy polityczne				
Lewica	70	25	4	139
Centrum	74	19	7	262
Prawica	73	20	7	265
Trudno powiedzieć	60	25	15	258

Tabela 7. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **oddiużyć wszystkie szpitale i przyznać im dodatkowe środki z budżetu państwa?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	69	18	13	927
Płeć				
Mężczyźni	66	22	12	434
Kobiety	71	14	15	493
Wiek				
18-24 lat	77	14	9	144
25-34	68	23	10	165
35-44	67	24	9	132
45-54	71	20	9	180
55-64	72	10	18	138
65 lat i więcej	59	16	25	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	68	17	15	352
Miasto do 20 tys.	72	14	14	126
20-100 tys.	67	20	14	183
101-500 tys.	72	16	12	162
501 tys.i więcej mieszk.	67	24	10	104
Wykształcenie				
Podstawowe	68	12	20	279
Zasadnicze zawodowe	73	18	10	236
Średnie	69	19	11	318
Wyższe	60	29	11	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	60	32	9	54
Prac.umysł.niż.szczebla	66	25	9	68
Pracownicy fiz.- umysł.	73	19	8	95
Robotnicy wykwalifikowani	69	18	14	88
Robotnicy niewykwalifik.	52	34	14	41
Rolnicy	64	24	12	49
Pracujący na własny rach.	67	27	6	26
Bierni zawodowo				
Renciści	74	15	11	59
Emeryci	65	12	22	237
Uczniowie i studenci	82	10	7	65
Bezrobotni	76	13	11	107
Gospodynie domowe i inni	75	12	12	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	65	21	14	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	69	18	13	70
sekt. pryw. poza rolnict.	65	26	8	195
prywatnym gosp. rolnym	56	25	18	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	83	13	4	66
301-500	68	18	14	126
501-900	66	19	15	217
901-1200	69	22	10	88
Powyżej 1200 zł	55	29	15	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	71	16	13	212
Średnie	70	14	15	418
Dobre	66	24	11	297
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	65	14	21	67
Raz w tygodniu	70	16	14	465
1-2 razy w miesiącu	62	24	14	147
Kilka razy w roku	79	12	9	156
W ogóle nie uczestniczy	58	30	12	90
Poglądy polityczne				
Lewica	63	23	13	139
Centrum	73	17	10	262
Prawica	62	24	14	265
Trudno powiedzieć	75	9	16	258

Tabela 8. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **zlikwidować część szpitali i przyznać zaoszczędzone w ten sposób środki pozostałym?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	16	67	17	927
Płeć				
Mężczyźni	17	67	15	434
Kobiety	15	66	18	493
Wiek				
18-24 lat	16	77	7	144
25-34	15	67	18	165
35-44	21	62	17	132
45-54	17	68	15	180
55-64	17	61	23	138
65 lat i więcej	14	65	21	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	13	68	19	352
Miasto do 20 tys.	17	70	13	126
20-100 tys.	16	63	20	183
101-500 tys.	20	65	15	162
501 tys.i więcej mieszk.	20	69	11	104
Wykształcenie				
Podstawowe	13	69	18	279
Zasadnicze zawodowe	14	68	18	236
Średnie	19	66	16	318
Wyższe	22	61	17	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	20	61	20	54
Prac.umysł.niż.szczebla	26	61	13	68
Pracownicy fiz.- umysł.	19	69	11	95
Robotnicy wykwalifikowani	15	65	20	88
Robotnicy niewykwalifik.	19	67	14	41
Rolnicy	13	69	18	49
Pracujący na własny rach.	10	62	29	26
Bierni zawodowo				
Renciści	18	61	22	59
Emeryci	12	68	20	237
Uczniowie i studenci	14	80	6	65
Bezrobotni	21	63	16	107
Gospodynie domowe i inni	14	71	15	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	20	61	19	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	20	63	17	70
sekt. pryw. poza rolnict.	16	66	17	195
prywatnym gosp. rolnym	14	66	20	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	20	71	10	66
301-500	14	69	16	126
501-900	14	72	14	217
901-1200	20	66	13	88
Powyżej 1200 zł	25	50	24	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	15	67	19	212
Średnie	14	70	17	418
Dobre	21	63	16	297
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	15	70	16	67
Raz w tygodniu	18	64	18	465
1-2 razy w miesiącu	14	69	17	147
Kilka razy w roku	12	73	15	156
W ogóle nie uczestniczy	19	67	14	90
Poglądy polityczne				
Lewica	21	64	14	139
Centrum	15	70	14	262
Prawica	24	62	15	265
Trudno powiedzieć	7	70	23	258

Tabela 9. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **wprowadzić niewielkie opłaty za pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	24	72	4	927
Płeć				
Mężczyźni	25	71	4	434
Kobiety	23	73	5	493
Wiek				
18-24 lat	22	73	6	144
25-34	23	73	4	165
35-44	29	69	2	132
45-54	28	70	2	180
55-64	32	62	6	139
65 lat i więcej	12	83	6	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	21	74	6	352
Miasto do 20 tys.	25	72	4	126
20-100 tys.	30	66	4	183
101-500 tys.	24	72	4	162
501 tys.i więcej mieszk.	22	76	1	104
Wykształcenie				
Podstawowe	14	79	6	279
Zasadnicze zawodowe	26	70	5	236
Średnie	26	71	3	319
Wyższe	41	57	1	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	37	63	0	54
Prac.umysł.niż.szczebla	42	58	0	68
Pracownicy fiz.- umysł.	22	75	3	95
Robotnicy wykwalifikowani	28	69	3	88
Robotnicy niewykwalifik.	34	57	9	41
Rolnicy	24	74	3	49
Pracujący na własny rach.	30	62	8	26
Bierni zawodowo				
Renciści	16	73	11	59
Emeryci	18	78	4	238
Uczniowie i studenci	17	76	7	65
Bezrobotni	24	71	5	107
Gospodynie domowe i inni	19	81	0	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	34	65	1	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	31	67	3	70
sekt. pryw. poza rolnict.	28	68	4	195
prywatnym gosp. rolnym	24	73	2	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	22	74	4	66
301-500	22	74	4	126
501-900	24	74	2	217
901-1200	26	69	5	88
Powyżej 1200 zł	44	51	5	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	15	80	5	212
Średnie	24	71	5	418
Dobre	31	67	2	298
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	15	77	7	67
Raz w tygodniu	28	68	4	465
1-2 razy w miesiącu	22	75	3	147
Kilka razy w roku	21	73	6	156
W ogóle nie uczestniczy	19	79	3	90
Poglądy polityczne				
Lewica	25	74	1	139
Centrum	27	70	3	262
Prawica	25	71	3	265
Trudno powiedzieć	19	73	8	258

Tabela 10. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy **wprowadzić niewielkie opłaty za usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	19	77	4	927
Płeć				
Mężczyźni	22	74	4	434
Kobiety	16	79	4	493
Wiek				
18-24 lat	18	78	4	144
25-34	18	79	3	165
35-44	16	78	6	132
45-54	25	72	3	180
55-64	27	68	5	139
65 lat i więcej	10	87	4	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	18	77	5	352
Miasto do 20 tys.	22	74	4	126
20-100 tys.	16	77	7	183
101-500 tys.	20	77	3	162
501 tys.i więcej mieszk.	20	79	1	104
Wykształcenie				
Podstawowe	14	80	6	279
Zasadnicze zawodowe	18	78	4	236
Średnie	21	75	3	319
Wyższe	27	70	3	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	26	70	3	54
Prac.umysł.niż.szczebla	32	62	5	68
Pracownicy fiz.- umysł.	13	86	2	95
Robotnicy wykwalifikowani	21	74	5	88
Robotnicy niewykwalifik.	22	72	5	41
Rolnicy	19	78	3	49
Pracujący na własny rach.	21	76	3	26
Bierni zawodowo				
Renciści	17	76	7	59
Emeryci	16	81	3	238
Uczniowie i studenci	14	82	5	65
Bezrobotni	23	68	9	107
Gospodynie domowe i inni	7	92	2	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	25	71	5	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	19	79	2	70
sekt. pryw. poza rolnict.	23	74	4	195
prywatnym gosp. rolnym	20	78	2	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	19	78	3	66
301-500	14	82	4	126
501-900	17	80	4	217
901-1200	14	83	3	88
Powyżej 1200 zł	39	58	3	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	13	82	5	212
Średnie	16	78	5	418
Dobre	26	71	3	298
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	74	7	67
Raz w tygodniu	19	77	4	465
1-2 razy w miesiącu	21	74	4	147
Kilka razy w roku	16	79	5	156
W ogóle nie uczestniczy	17	80	3	90
Poglądy polityczne				
Lewica	23	75	2	139
Centrum	24	73	3	262
Prawica	18	77	5	265
Trudno powiedzieć	12	81	6	258

Tabela 11. Które z tych działań, Pana(i) zdaniem, najbardziej by usprawniły funkcjonowanie opieki zdrowotnej w kraju? Proszę wybrać nie więcej niż cztery według Pana(i) najważniejsze. 1 - Wprowadzenie niewielkich opłat za usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne; 2 - Wprowadzenie niewielkich opłat za pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie; 3 - Wprowadzenie niewielkich opłat za wizyty u specjalistów; 4 - Wprowadzenie niewielkich opłat za badania laboratoryjne, zdjęcia rentgenowskie, usg itp.; 5 - Podwyższenie płac lekarzy; 6 - Podwyższenie płac pielęgniarek; 7 - Zwiększenie wysokości obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne; 8 - Wprowadzenie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, gwarantującego w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie; 9 - Zlikwidowanie części szpitali i przyznanie zaoszczędzonych w ten sposób środków pozostałym; 10 - Oddłużenie wszystkich szpitali i przyznanie im dodatkowych środków z budżetu państwa

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Liczba osób Ogółem	7	12	7	7	45	55	5	16	6	42
Płeć										
Mężczyźni	8	10	8	7	46	54	7	18	8	40
Kobiety	7	13	6	8	44	56	5	15	5	44
Wiek										
18-24 lat	6	12	9	9	44	48	6	23	8	56
25-34	6	11	9	10	51	58	8	15	5	44
35-44	11	15	9	8	38	50	7	26	8	36
45-54	8	10	5	6	46	56	3	13	7	41
55-64	12	16	7	8	44	58	4	11	5	41
65 lat i więcej	3	9	5	4	45	58	5	10	5	35
Miejsce zamieszkania										
Wieś	7	9	5	9	39	46	8	17	4	40
Miasto do 20 tys.	11	16	12	4	42	65	3	16	9	48
20-100 tys.	7	17	8	9	47	58	5	13	5	40
101-500 tys.	4	9	9	7	54	64	2	14	7	47
501 tys.i więcej mieszk.	11	10	3	5	50	56	8	22	10	37
Wykształcenie										
Podstawowe	6	8	2	5	42	53	7	14	7	43
Zasadnicze zawodowe	7	10	7	7	45	56	4	16	5	44
Średnie	7	13	10	8	48	58	5	16	6	41
Wyższe	14	20	12	13	46	51	6	23	9	39
Grupa społ.-zaw. pracujący										
Kadra kier., inteligencja	13	19	13	14	56	57	5	24	11	32
Prac.umysł.niż.szczebla	15	10	12	10	53	58	10	22	12	36
Pracownicy fiz.- umysł.	5	10	9	9	43	59	4	14	5	44
Robotnicy wykwalifikowani	5	13	4	9	46	57	5	15	4	45
Robotnicy niewykwalifik.	10	21	7	7	45	49	6	23	6	33
Rolnicy	4	12	5	6	39	61	1	28	10	34
Pracujący na własny rach.	12	19	21	15	23	42	2	23	0	53
Bierni zawodowo										
Renciści	9	7	4	7	41	44	7	7	6	47
Emeryci	5	11	6	3	46	57	5	11	4	39
Uczniowie i studenci	7	13	11	11	45	42	6	21	7	61
Bezrobotni	13	8	5	8	50	61	6	12	7	43
Gospodynie domowe i inni	0	8	0	0	26	56	6	23	2	42
Pracuje w:										
inst. państw., publicznej	6	14	9	9	44	61	9	19	7	42
spółce właścicieli										
prywatnych i państwa	7	14	10	11	50	53	5	19	3	44
sekt. pryw. poza rolnict.	10	12	10	9	45	52	4	18	8	39
prywatnym gosp. rolnym	5	11	4	6	33	53	1	29	12	28
Dochody na jedną osobę										
Do 300 zł	3	9	2	1	33	38	11	18	9	55
301-500	7	12	10	11	47	57	2	12	4	44
501-900	9	15	7	12	46	55	5	10	3	43
901-1200	7	14	6	5	51	64	6	21	12	40
Powyżej 1200 zł	16	21	14	11	49	41	5	20	9	34
Ocena własnych war. mater.										
Złe	6	9	6	5	41	50	7	11	5	43
Średnie	6	11	6	6	47	60	5	16	6	42
Dobre	11	15	10	11	44	52	6	20	8	42
Udział w prakt. religijnych										
Kilka razy w tygodniu	7	9	4	4	57	57	8	12	6	33
Raz w tygodniu	8	14	7	8	45	58	5	16	6	44
1-2 razy w miesiącu	4	11	7	7	37	49	5	20	7	38
Kilka razy w roku	10	8	6	8	46	53	5	16	5	48
W ogóle nie uczestniczy	7	10	11	4	43	54	6	16	7	36
Poglądy polityczne										
Lewica	9	14	9	6	40	55	11	17	6	46
Centrum	7	11	8	7	48	55	4	18	6	45
Prawica	9	13	5	11	51	58	4	18	9	32
Trudno powiedzieć	6	10	7	5	38	52	6	12	4	47

Tabela 11 (cd.). 11 - Sprywatyzowanie zadłużonych szpitali; 12 - Zorganizowanie ogólnokrajowej sieci szpitali lepiej dostosowującej ofertę leczenia do miejscowych potrzeb na poziomie województw i powiatów; 13 - Przywrócenie finansowania opieki zdrowotnej przez kasy chorych; 14 - Całkowite sprywatyzowanie opieki zdrowotnej - zlikwidowanie obowiązkowych składek, tak, aby każdy sam płacił za swoje leczenie; 15 - Zlikwidowanie korupcji w służbie zdrowia; 16 - Podawanie do publicznej wiadomości wyników leczenia poszczególnych szpitali, przychodni i lekarzy

(%)

	11	12	13	14	15	16	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	11	18	18	5	56	18	3	923
Płeć								
Mężczyźni	12	19	19	6	55	20	3	430
Kobiety	11	17	17	4	58	17	4	493
Wiek								
18-24 lat	12	16	20	5	62	18	1	141
25-34	10	17	14	5	56	20	2	165
35-44	13	22	18	4	56	19	1	132
45-54	16	22	21	7	57	22	3	180
55-64	12	16	17	5	51	18	3	138
65 lat i więcej	6	15	17	3	56	12	9	167
Miejsce zamieszkania								
Wieś	9	13	17	5	56	20	6	349
Miasto do 20 tys.	11	20	18	2	60	15	3	126
20-100 tys.	13	22	18	7	51	14	2	182
101-500 tys.	10	20	24	2	55	14	2	162
501 tys.i więcej mieszk.	18	22	12	7	65	30	0	104
Wykształcenie								
Podstawowe	6	11	18	2	56	15	9	275
Zasadnicze zawodowe	10	19	22	5	58	23	2	236
Średnie	15	22	16	6	58	18	0	318
Wyższe	17	20	15	7	48	16	2	93
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	25	25	14	9	43	12	0	54
Prac.umysł.niż.szczebla	12	19	8	5	50	17	1	68
Pracownicy fiz.- umysł.	16	20	23	4	62	19	1	95
Robotnicy wykwalifikowani	7	20	23	6	59	22	1	88
Robotnicy niewykwalifik.	9	29	25	9	38	16	3	41
Rolnicy	6	11	16	3	71	26	5	49
Pracujący na własny rach.	13	21	18	15	54	30	0	26
Bierni zawodowo								
Renciści	11	17	29	1	56	19	5	59
Emeryci	9	17	17	4	55	16	7	236
Uczniowie i studenci	11	21	21	5	63	18	0	65
Bezrobotni	11	12	13	3	53	14	4	104
Gospodynie domowe i inni	13	13	13	6	69	29	2	37
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	17	22	17	5	50	18	1	109
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	4	19	23	10	56	15	1	70
sekt. pryw. poza rolnict.	14	23	18	7	56	22	1	195
prywatnym gosp. rolnym	7	13	19	3	67	28	8	54
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	12	20	19	0	62	21	3	66
301-500	12	22	20	5	53	22	3	126
501-900	10	15	20	4	53	15	6	217
901-1200	14	18	17	6	51	17	1	88
Powyżej 1200 zł	12	24	10	12	56	19	0	61
Ocena własnych war. mater.								
Złe	10	20	20	1	56	19	7	208
Średnie	10	16	17	5	56	18	3	418
Dobre	14	19	18	7	57	19	1	297
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	12	21	22	3	55	20	4	67
Raz w tygodniu	9	17	17	4	56	18	2	463
1-2 razy w miesiącu	11	24	21	5	58	16	5	147
Kilka razy w roku	12	16	22	5	59	20	2	156
W ogóle nie uczestniczy	20	16	9	10	52	17	8	89
Poglądy polityczne								
Lewica	15	24	17	5	62	20	1	139
Centrum	12	18	24	5	57	22	2	260
Prawica	13	18	14	7	54	19	2	264
Trudno powiedzieć	7	14	17	2	55	14	8	258

Tabela 12. Powszechne ubezpieczenie zdrowotne nie obejmuje wszystkich świadczeń zdrowotnych. Czy zdecydował(a)by się Pan(i) na opłacanie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia, aby mieć zagwarantowane w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie oraz w takich przypadkach, których nie obejmuje obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	34	56	10	929
Płeć				
Mężczyźni	35	54	11	436
Kobiety	33	57	10	493
Wiek				
18-24 lat	48	38	14	144
25-34	44	47	9	165
35-44	41	49	9	132
45-54	32	61	7	182
55-64	24	66	10	139
65 lat i więcej	17	70	13	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	56	11	352
Miasto do 20 tys.	35	52	13	126
20-100 tys.	31	59	10	183
101-500 tys.	33	57	11	162
501 tys.i więcej mieszk.	45	50	5	106
Wykształcenie				
Podstawowe	23	64	13	279
Zasadnicze zawodowe	32	58	10	239
Średnie	40	52	9	319
Wyższe	55	38	8	93
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	60	33	6	54
Prac.umysł.niż.szczebla	48	41	11	68
Pracownicy fiz.- umysł.	36	55	9	95
Robotnicy wykwalifikowani	33	62	6	88
Robotnicy niewykwalifik.	38	51	11	41
Rolnicy	48	48	5	49
Pracujący na własny rach.	39	47	14	26
Bierni zawodowo				
Renciści	18	77	5	59
Emeryci	19	68	13	238
Uczniowie i studenci	45	39	16	65
Bezrobotni	38	48	13	109
Gospodynie domowe i inni	33	63	4	37
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	38	53	9	109
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	33	55	12	70
sekt. pryw. poza rolnict.	47	46	8	195
prywatnym gosp. rolnym	46	47	7	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	32	61	8	66
301-500	29	63	7	126
501-900	27	62	10	217
901-1200	38	59	3	88
Powyżej 1200 zł	51	39	10	61
Ocena własnych war. mater.				
Złe	20	69	10	214
Średnie	32	57	11	418
Dobre	47	44	9	298
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	28	62	10	67
Raz w tygodniu	34	54	11	465
1-2 razy w miesiącu	38	56	7	147
Kilka razy w roku	34	56	11	156
W ogóle nie uczestniczy	33	58	9	92
Poglądy polityczne				
Lewica	38	57	6	139
Centrum	40	53	8	262
Prawica	36	55	9	265
Trudno powiedzieć	25	59	16	258